

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи організації бізнесу»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Спеціальність	076 Підприємництво та торгівля
Освітня програма	«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Тривалість викладання	1 семестр (1 та 2 чверті)
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	2 години на тиждень
практичні заняття:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6692>
Кафедра, що викладає Прикладної економіки, підприємництва та публічного управління (ПЕППУ)

Викладачі:

Шаповал Вадим Анатолійович (лекції)

доцент, канд. екон. наук, доцент кафедри ПЕППУ

Персональна сторінка

<https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/shapoval/shapoval.php>

E-mail:

shapoval.v.a@nmu.one

Яремчук Ірина Олександрівна (практичні заняття)

ст. викладач кафедри ПЕППУ

Персональна сторінка

<https://pe.nmu.org.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi/yaremchuk/index.php>

E-mail:

yaremchuk.i.o@nmu.one

1. Анотація до курсу

Начальний курс орієнтований на формування базового комплексу спеціалізованих знань, необхідних для визначення управлінських рішень щодо організації діяльності суб'єктів бізнесу. Насамперед, йдеться про основи процесу управління суб'єктом бізнесу на різних етапах його функціонування, завдання легалізації бізнесу шляхом державної реєстрації за доцільною організаційно-правовою формою суб'єкту господарювання, організацію процесу забезпечення бізнесу необхідними ресурсами, нормативне регулювання процедур захисту інтересів бізнесу

в умовах змін ділового середовища та планів власників бізнесу щодо його трансформації.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти основних компетентностей щодо організації діяльності суб'єктів бізнесу.

Завдання курсу:

- формування комплексу знань щодо функції організації як частини процесу управління суб'єктами бізнесу;
- набуття компетентностей прийняття рішень з організації діяльності суб'єктів бізнесу з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

3. Результати навчання (дисциплінарні)

- пояснювати концептуальну систему управління як середовище прийняття рішень з організації бізнесу;
- характеризувати елементи управління при реалізації організаційної функції в підприємницьких структурах;
- порівнювати та обирати організаційно-правові форми здійснення підприємницької діяльності з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів;
- планувати бізнес у формі господарських товариств різних видів;
- визначати процеси та можливості забезпечення підприємницьких структур основними видами ресурсів;
- пояснювати норми договірної права для організації діяльності суб'єктів бізнесу.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
1. Організація як функція управління бізнесом. 1.1. Принципова система управління: призначення, елементи, зв'язки. 1.2. Процес управління та його складові. Сутність процесу бізнес-планування. 1.3. Організація як функція управління: призначення, об'єкти, інструменти, рішення.
2. Бізнес як об'єкт управління. 2.1. Підприємець та співзасновники: основи формування взаємовідносин. 2.2. Принципова модель формування команда бізнес-проєкту. 2.3. Підприємство: його структурні елементи, бізнес-портфель та ресурси.
<i>Тестове завдання №1 (лекційні теми 1 та 2)</i>
3. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. 3.1. Фізичні особи-підприємці та юридичні особи. Легалізація бізнесу. 3.2. Класифікація видів підприємств. 3.3. Самозайнятість. Незалежна професійна діяльність. 3.4. Основні форми партнерства в бізнесі.
4. Особливості організації бізнесу у формі господарського товариства. 4.1. Господарські товариства. 4.2. Акціонерні товариства. Приватні та публічні товариства. 4.3. Товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю. 4.4. Командитні та повні товариства.

Види та тематика навчальних занять
5. Договірні засади організації діяльності суб'єкту бізнесу.
5.1. Поняття, види та елементи договорів.
5.2. Захист прав сторін договору.
6. Основи організації процесів забезпечення бізнесу ресурсами
6.1. Основи забезпечення бізнесу фінансовими ресурсами.
6.2. Основи забезпечення бізнесу матеріальними ресурсами.
6.3. Основи забезпечення бізнесу людськими ресурсами.
6.4. Основи забезпечення бізнесу нематеріальними ресурсами.
<i>Тестове завдання №2 (лекційні теми 3-6)</i>
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
1. Організація як функція управління бізнесом.
<i>Індивідуальне завдання №1</i>
2. Бізнес як об'єкт управління.
<i>Індивідуальне завдання №2</i>
3. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.
<i>Індивідуальне завдання №3</i>
4. Особливості організації бізнесу у формі господарських товариств.
<i>Індивідуальне завдання №4</i>
5. Договірні засади організації діяльності суб'єктів бізнесу.
<i>Індивідуальне завдання №5</i>
6. Організація процесу ресурсного забезпечення та обслуговування бізнесу.
<i>Індивідуальне завдання №6</i>

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях студенти повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one); перевірений доступ до платформи Moodle; програм Microsoft Office 365 (Teams, Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
75-89	добре
60-74	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 6-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань на лекційних та практичних заняттях за умови, якщо здобута середня оцінка становитиме не менше 60 балів. Під час поточного контролю лекційна частина оцінюється в спосіб складання двох тестових завдань на тижнях контрольних заходів. Практична частина оцінюється

якістю виконання індивідуальних завдань. Кожне завдання поточного контролю за лекційною та практичною частинами оцінюються за 100-бальною шкалою з подальшим усередненням їх значення. Індивідуальні завдання оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою:

<i>Рівень, рейтингова шкала</i>	<i>Теоретична підготовка</i>	<i>Практичні уміння і навички</i>
Високий, 100-90, відмінно	Студент має глибокі, міцні і систематичні знання всіх положень теорії, може не тільки вільно сформулювати, але й самостійно довести закони, теореми, принципи, використовує здобуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях, здатний вирішувати проблемні питання. Відповідь студента відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань.	Студент самостійно розв'язує типові задачі різними способами, стандартні, комбіновані й нестандартні завдання, здатний проаналізувати й узагальнити отриманий результат. При виконанні практичних та індивідуальних робіт студент дотримується усіх вимог, передбачених програмою курсу. Крім того, його дії відрізняються раціональністю, вмінням оцінювати помилки й аналізувати результати.
Вище середнього, середній 89-74 дуже добре, добре	Студент знає і може самостійно сформулювати основні теоретичні положення, принципи та пов'язати їх з реальними явищами, може привести вербальне формулювання основних положень теорії, навести приклади їх застосування в практичній діяльності, але не завжди може самостійно довести їх. Студент може самостійно застосовувати знання в стандартних ситуаціях, його відповідь логічна, але розуміння не є узагальненим.	Студент самостійно розв'язує типові (або за визначеним алгоритмом) завдання, володіє базовими навичками з виконання необхідних логічних операцій та перетворень, може самостійно сформулювати типову задачу за її словесним описом, скласти типову схему та обрати раціональний метод розв'язання, але не завжди здатний провести аналіз і узагальнення результату.
Достатній, 73-60, задовільно, посередньо	Студент відтворює основні поняття і визначення курсу, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теорії, знає істотні ознаки (засади) основних теоретичних положень та їх відмінність, може записати окремі термінологічні	Студент може розв'язати найпростіші типові завдання за зразком, виявляє здатність виконувати основні елементарні аналізи, але не спроможний самостійно сформулювати задачу за словесним описом і

	дефініції теоретичного положення за словесним формулюванням і навпаки; допускає помилки, які повною мірою самостійно виправити не може.	визначити метод її розв'язання.
Низький, 59-0, незадовільно	Відповідь студента при відтворенні навчального матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлена нечіткими уявленнями про теоретичні положення. У відповіді цілком відсутня самостійність. Студент знайомий лише з деякими основними поняттями та визначеннями курсу, з допомогою викладача може сформулювати лише деякі основні положення теорії.	Студент знає умовні позначення та вміє розрізняти основні величини, вміє розв'язувати завдання лише на відтворення основних формул, здійснювати найпростіші математичні дії.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи.

У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться підсумкове оцінювання під час сесії – екзаменаційний тест. Максимальна кількість балів при підсумковому оцінюванні: 100.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <https://cutt.ly/IVesJEc>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом.

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може опротестувати виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, академічна мобільність, які необхідно підтверджувати документами. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням з керівником курсу.

8 Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с. <http://surl.li/ezznj>
2. Добрава Н.В. Основи бізнесу: навчальний посібник / Добрава Н.В., Осипова М.М. – Одеса: Бондаренко М. О., 2018. – 305 с. https://old.nung.edu.ua/files/attachments/osnovy_biznesu_suchasne_2018.pdf
3. Сумець О. М. Стратегічний менеджмент : підручник / О. М. Сумець ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Кременч. льот. коледж. – Харків : ХНУВС, 2021. – 208 с. URL: <http://surl.li/emfbu>
4. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З.С. Варналій, Т.Г. Васильців, Р.Л. Лупак, Р.Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с. URL: <http://surl.li/tgjb>

Додаткові

1. Шаповал В. А., Літвінов Ю. І. Стратегічне управління стартапами в контексті місцевого економічного розвитку. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2023 №2 (82). 176-185. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/82.176>
2. Шаповал В. А., Літвінов Ю. І., Висоцький С. В. Моделювання бізнесу виробничого підприємства як підгрунтя проєктів забезпечення конкурентної позиції. Modern Economics. 2020. № 19(2020). С. 199-205. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V19\(2020\)-33](https://doi.org/10.31521/modecon.V19(2020)-33)
3. Людський чинник в процесі стратегічного управління розвитком об'єднаних територіальних громад / В.А. Шаповал, О.Г. Вагонова, С.М. Ісіков // Держава та регіони. Серія: Державне управління, 2019, №3 (67). С.171-176. DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-3401-2019-3-31>
4. Шаповал В.А., Літвінов Ю.І. Узгодження економічних інтересів територіальної громади та місцевого гірничодобувного бізнесу // Науковий журнал Економічний вісник Національного гірничого університету, 2019. №4 (68). С. 164-176. DOI: <https://doi.org/10.33271/ev/68.164>

5. Андріїшина О.О., Шаповал В.А. Роздрібна торгівля в умовах цифровізації суспільства. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2022. №2 (78). С. 92-103. DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/78.092>

6. Терехов Є. В., Шаповал В. А., Літвінов Ю. І. Ресурсний менеджмент індустриальних регіонів (Resource management of industrial regions). Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. №2 (74). С. 145-153. Режим доступу: DOI: <https://doi.org/10.33271/ebdut/74.145>, https://ev.nmu.org.ua/docs/2021/2/EV20212_145-153.pdf

7. Стратегія підприємницького використання відновлених земель: міжнародний досвід економічного розвитку місцевих громад / В.А. Шаповал, Т.М. Мормуль // Економічний вісник Національного гірничого університету. – Дніпро: ДВНЗ «НГУ», 2018. – №1(61). – С. 181-193 [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://ev.nmu.org.ua/docs/2018/1/EV20181_181-193.pdf

8. Математичні моделі і методи прийняття рішень для сталого розвитку: навч. посіб. / О.В. Трифонова, Л.В. Тимошенко, С.А. Ус – М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2023. – 240 с. URL: <https://ir.nmu.org.ua/handle/123456789/165392>

Інформаційні ресурси

1. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

2. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

3. Кодекс України з процедур банкрутства. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2597-19#Text>

4. Закон України «Про акціонерні товариства» . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>

5. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19#Text>

6. Модельний статут товариства з обмеженою відповідальністю. URL: <https://nais.gov.ua/files/general/2023/07/27/20230727171344-29.pdf>

7. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>

8. Про створення Єдиного державного реєстру підприємств та організацій України. Постанова КМУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/118-96-%D0%BF#Text>

9. Як отримати ліцензію. Державна регуляторна служба. URL: <https://www.drs.gov.ua/licensing-category/yak-otrymaty-litsenziyu/>

10. Декларація про провадження господарської діяльності. Державна регуляторна служба. URL: <https://www.drs.gov.ua/permit-system-category/deklaratsiya-vidpovidnosti-materialno-tehnichnoyi-bazy-subyektu-gospodaryuvannya-vymogam-zakonodavstva/>

11. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2806-15#Text>

12. Закон України «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3392-17#Text>

13. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-19#Text>

14. Державна реєстрація авторського права і договорів, які стосуються прав авторів на твори. Державна система правової охорони інтелектуальної власності. URL: <https://ukrpatent.org/uk/articles/copyright>

15. Промислова власність. Державна система правової охорони інтелектуальної власності. URL: https://ukrpatent.org/uk/articles/industrial_property

16. ІР офіс. Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій (УКРНОІВІ) . URL: <https://nipo.gov.ua/>

17. Дія. Бізнес. URL: <https://business.djia.gov.ua/>

18. Кодекс України про адміністративні правопорушення. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

19. Кримінальний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>

20. Закон України «Про запобігання корупції». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>